

● IZ DNEVNIH REDOV SKUPŠČIN OBČINE, MESTA IN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Zaskrblijujč položaj zdravstva

Na seji skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ljubljana Moste-Polje dne 22. septembra so delegati obravnavali kot eno osrednjih točk dnevnega reda poročilo o polletnem poslovanju občinske zdravstvene skupnosti, ki izkazuje 23.942.113 din izgube. Na tako finančno stanje je vplivala za 9,1 % presežena realizirana poraba, ki se giblje zunaj pričakovane in planirane dinamike. S spremembo prispevne stopnje od 1. julija dalje bo v drugem polletju zbranih več sredstev, a finančni položaj zdravstvene skupnosti se bistveno ne bo izboljšal, saj so še nadalje prisotni visoka stopnja inflacije, več kot 50 % višji materialni stroški in nelimitirana zdravstvena poraba. Delegati so menili, da zahteva problematika zdravstva v naši občini in v Ljubljani vključitev družbenopolitičnih skupnosti v reševanje celot-

nega zdravstva Ljubljane.

Iz sredstev poslovanja za drugo polletje bo skupnost izpolnila tudi svojo obveznost za pospeševanje izvoza na osnovi zveznega zakona v višini 14.034.000 din, čeprav so delegati sprejeli le sklep o obveznosti, o smotrnosti iskanju teh sredstev iz posameznih postavk programa skupnosti pa bodo razpravljali na eni prihodnjih sej. Živahna razprava delegatov obeh zborov je potekala pri obravnavi samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela na področju osnovne zdravstvene dejavnosti za obdobje 1981-1985, ki ureja tudi menjavo dela v letu 1981, a ponujeni programi zdravstvenega doma in finančne možnosti vseh petih občinskih zdravstvenih skupnosti za odkup teh programov še vedno niso usklajeni.

ANKA JOŠT-DOMA

Zaposlovanje usklajeno z resolucijo

Čeprav so delovne organizacije ob koncu lanskega leta načrtovale, da bodo v letu 1981 zaposlile več delavcev, kot je dovoljeno z resolucijo, se bojazn, da bi prekršili dogovorjeno, ni uresničila. Konec junija letos je bilo namreč v naši občini zaposlenih 353 delavcev manj kot decembra lani. Najbolj se je število zaposlenih zmanjšalo v gradbeništvu (za 484 delavcev ali za 8,1 od-

stotka), čeprav je bilo v resoluciji prav za to področje predvideno povečanje zaposlenih za odstotek. Vzrok je najbrž iskati v zmanjšanju števila naložb. Zato se gradbeni delavci zaposlujejo zunaj Ljubljane pa tudi v tujini. Najbolj se je število zaposlenih povečalo v stanovanjsko komunalni dejavnosti (za 109 delavcev ali za 22,3 odstotka).

V prvem polletju letošnjega

Planiranje v tozdu

Temeljna organizacija združenega dela (tozd) je osnovna proizvodna in družbenogospodarska enota. Zato je dobro planiranje v njej pomembno za uspešno planiranje v družbi nasploh.

Pri planiranju v tozdu je treba upoštevati več stvari. Treba je vedeti, kako je do sedaj posloval in kateri so tisti interesi in cilji, ki jih delavci nameravajo uresničiti v prihodnje. Temeljita ocena dosedanjih slabosti in poznavanje možnosti za naprej pokaže na vrsto zadev, ki jih je treba urediti. Hkrati pa je taka analiza tudi podlaga za oblikovanje planskih smernic. V njih namreč delavci navedejo možnosti in cilje pri pridobivanju dohodka, predvidevajo pa tudi njegovo razporejanje za nove naložbe in druge potrebe. Zadeve, ki jih morajo uskladiti z delavci v drugih tozdih, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ali še kje druge, pa so določene z elementi za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljnih planov. Smernice za plan tozda in elementi za samoupravno sporazumevanje so osnova za hkratno nastajanje planov in njihovo usklajevanje, pa tudi za izdelavo temeljnih planov tozda.

Plan tozda sprejme njegov delavski svet, upoštevajoč pri tem temelje plana in dogovore o temeljnih plana družbenopolitičnih skupnosti. V planu so zapisane pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev glede poslovanja, pridobivanja dohodka in njegovega razporejanja, varstva in izboljšanja delovnega okolja, izobraževanja in strokovnega izpolnjevanja, oblikovanja programa raziskav in njegovega izvajanja ter drugo.

Tako delavci odločijo o svojem delu in razvoju. Za uresničevanje skupnih družbenih ciljev pa sklepajo z delavci v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih samoupravne sporazume o temeljnih planov, v katerih se dogovorijo o uresničevanju dogovorjenih obveznosti. Delavci morajo namreč pri načrtovanju proizvodnje in razvoja svojega tozda upoštevati tudi načrte tistih delovnih organizacij, s katerimi poslovno sodelujejo.

Urejanje odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka je ena najpomembnejših prvin družbenega planiranja v tozdi in v družbi nasploh.

D. J.

● Zimski vojni red vlakov ne prinaša bistvenih sprememb

Dne 27. septembra je stopil v veljavo zimski vojni red, veljavni od 27. marca prihodnjega leta. Z njim so predvsem usklajeni odhodi in prihodi mednarodnih vlakov z voznim redom v sosednjih državah. Mednarodni vlaki bodo namreč vozili eno uro pozneje.

Na progah ŽG Ljubljana z zimskim voznim redom ne bo prišlo do bistvenih sprememb. Prenehali pa bodo voziti vsi sezonski potniški vlaki.

ŽG Ljubljana

Biro za stike z javnostjo

leta pa se je zmanjšalo tudi število brezposelnih. Konec julija letos je bilo pri skupnosti za zaposlovanje prijavljenih 150 iskalcev zaposlitve, medtem ko jih je bilo istega meseca lani 194. Še vedno je med brezposelnimi največ priučenih delavcev, vendar se njihovo število zmanjšuje; vse več pa je takih, ki imajo končano višjo ali visoko šolo, pa ne dobe zaposlitve.

D. J.

Tudi v vrtcih so razmere težavne

Čeprav statistični podatki o polletju prikazujejo, da so osebni dohodki v gospodarstvu še vedno nižji kot v negospodarstvu, pa je zdaj na raznih sejah, in tudi v pogovorih slišati besede, ki opozarjajo na drugačen pojav. Opaziti je namreč, da se letos dohodki v gospodarstvu povečujejo precej hitreje kot v negospodarstvu, kar zna imeti poleg dobrih učinkov tudi neljube posledice.

Na seji občinske samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva konec septembra je bilo postavljeno vprašanje, zakaj ni skoraj nikoli govora o gospodarstvu v negospodarskih delovnih organizacijah, na primer v vrtcih. Rečeno je bilo, da imajo delavci občutek, kot da o njihovih težavah sploh ni potrebno govoriti. Osebnih dohodkov ki so se v gospodarstvu povečali za prek 20 odstotkov, medtem ko so se v vrtcih le za 10. Mesečni osebni dohodek čistilcev vrtu znaša le 5300 dinarjev. Nekateri vrtci zaradi pomanjkanja denarja nimajo skladov, ne izplačujejo regresov za dopuste... V takih razmerah je izredno težko vzdrževati pravo delovno vzdušje zaposlenih.

Kot vse druge samoupravne interesne skupnosti, je tudi sis za otroško varstvo obravnaval priprave na uspešen izid referendum za III. samopispevek. Delegati zbora izvajalcev in zbora uporabnikov pa so tudi sprejeli samoupravni sporazum o skupni strokovni službi za skupnost socialnega varstva in za zdravstveno skupnost, kar je prvi korak k cenjsemu in učinkovitejšemu delu te službe.

D. J.

● S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

Razprave ne odpravljajo težav

Po govornu predstavnika Papirnice Vevče je v skupščinski dvorani, kjer sta 29. septembra zasedala zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, za trenutek zavladal molk. Delegat te delovne organizacije je namreč potem, ko je predsednica našega izvršnega sveta Gabrijela Jelen poročala delegatom, kakšen je bil ob polletju in kakšen je v tem trenutku gospodarski položaj v naši občini in Sloveniji, na zanimiv, duhovit, včasih celo zabaven, prav zato pa tudi učinkovit način, slikovito orisal težave, ki pestijo vevško papirnico.

Vzroki za tako stanje so sicer bolj ali manj znani: pomanjkanje reprodukcijskega materiala in izvoz na tuji trg. Po besedah delegata izvaža papirnica okoli 50 odstotkov svojih izdelkov, ki jih na svetovnem trgu prodaja po nižji ceni od dejanske, z izgubo. Tako tozda Grafični papir in Tehnični papir delata z izgubo, pa tudi nekatere druge delovne organizacije v občini, ki so vse napore vložile v povečan izvoz, poslujejo na meji rentabilnosti.

Kot je povedala predsednica izvršnega sveta, smo letos v Mostah prvič izvozili več materiala, kot pa smo ga uvozili. Ta razlika znaša kar 17 odstotkov, vendar kljub temu nismo dosegli količine, ki smo jo nameravali izvoziti. Neugodna gospodarska gibanja, značilna za prvo polovico leta, se nadaljujejo. V naši občini je zaskrblijujoče predvsem to, da delovne organizacije zmanjšujejo količinski obseg proizvodnje, zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala je pričakovati zastoj v nekatereh tovarnah, dobro pa je, da smo končali večino naložb, da se je povečala akumulacijska sposobnost gospodarstva in da smo rast zaposlovanja obdržali v resolucijskih okvirih. Vendar pa vse te težave ne izhajajo le iz delovnih organizacij, je poudarila Gabrijela Jelen, temveč tudi iz ne dovolj pripravljenih, včasih celo nasprotujočih si predpisov, ki si zaporedoma sledijo. Izvršni svet naše ob-

čine sproti spremlja težave v podjetjih in je vedno pripravljen sprejeti predstavnike delovnih organizacij, če ti potrebujejo njegovo pomoč.

Še preden pa so delegati sprejeli analizo o poslovanju v prvem polletju, so opozorili, da bi bilo treba pozornost nameniti tudi Petrolovemu tozdu Delavnice, ki je bil ustanovljen s prvim januarjem letos, pa je že prinesel naši občini dve tretjini vseh izgub, zabeleženih ob polletju. Sicer pa delegati v razpravi niso bili zgovorni. Zdi se, da so tokrat resneje kot kdajkoli prej začutili, da razprave ne odpravljajo težav. Še vedno pa se vse prevečkrat, je dejal predsednik skupščine Marjan Moškrč, pogovarjamo le, kako bomo trošili, gradili, skoraj nič pa o tem, kako bomo to ustvarili.

Tudi delegati naše skupščine so na tej seji, potem ko si si ogledali film o rezultatih prvega in drugega samopispevka, govorili o programu III. samopispevka in pripravah nanj. V celoti so podprli stališča občinske konference SZDL, zahtevali pa so tipizacijo objektov, ki jih bomo gradili, pa tudi odgovor na vprašanje, zakaj je v bežigrski občini predvidena iz samopispevka gradnja šole v soseski, ki je zdaj še ni, ampak je šele narisana na papirju. Delegati so sklenili, da sklep o uvedbi referenduma za III. samopispevek razpiše mestna skupščina.

Oba zbora sta — tudi z dopolnili in spremembami, ki so se oblikovale v javni razpravi — sprejela statut naše občine, medtem ko sta k mestnemu statutu dala soglasje.

D. J.

● Posojilo za osnovno šolo na Fužinah

Kot tudi vse druge samoupravne interesne skupnosti, ki so imele seje pretekli mesec, sta tudi zbor uporabnikov in zbor izvajalcev občinske izobraževalne skupnosti konec septembra obravnavala in sprejela družbeni dogovor in samoupravni sporazum o načinu zagotavljanja in usmerjenosti dela družbenih sredstev za pospeševanje izvoza. Hkrati pa je zbor izvajalcev sprejel tudi sklep o najetju enajstih milijonov dinarjev posojila pri Ljubljanski banki, in sicer iz združenih sredstev mestne izobraževalne skupnosti, ki se nabirajo iz amortizacije zgradb in drugih gradbenih objektov. S tem posojilom naj bi zagotovili nadaljevanje gradnje osnovne šole na Fužinah. Zaradi sporazuma o zagotavljanju sredstev za pospeševanje uvoza je bil namreč okrnjen tudi znesek, ki ga je mestna izobraževalna skupnost namenila za sofinanciranje pri gradnji fužinske šole. Posojilo bo najeto pod zelo ugodnimi pogoji, saj bo brezobrestno, odplačevalo pa se bo 10 let. Podoben sklep so v teh dneh sprejeli tudi druge ljubljanske občinske izobraževalne skupnosti in tudi mestna, ki bo posojila najela pri Ljubljanski banki.

D. J.

Kaj vse dobimo ali zvemo v hiši na Proletarski 1?

(Nadaljevanje in konec)

Ko se lotevamo gradnje hiše, potrebujemo lokacijsko in gradbeno dovoljenje, ko pa je hiša že sezidana, tudi uporabno dovoljenje. Vse to lahko dobimo na sekretariatu za urbanistične in gradbene zadeve ter varstvo okolja, na katerem poleg gradbeno-upravnih zadev urejajo tudi stvari, ki sodijo na komunalno področje. To so dovoljenja za razne prekope, zapore cest, izjemne prevoze, izdajajo pa tudi odločbe za izvršbe o prisilni izselitvi. V pristojnosti sekretariata za urbanistične in gradbene zadeve ter varstvo okolja sodi tudi izdajanje odločb iz premoženjsko-pravnih zadev, kot so: razlastitev zemljišča, postopek za ugotovitev javnega interesa, odkup in oddaja nezazidanih stavbnih zemljišč.

Na komiteju za družbene dejavnosti deluje za borce in civilne invalide vojne poseben referent. Tu lahko upravičenci prek upravnega postopka pridobijo pravico do družbene denarne pomoči, ugotavlja pa se tudi stopnja invalidnosti. Na komiteju za družbene dejavnosti lahko uveljavljajo pravico do nadomestila osebnega dohodka tudi tiste družine, kateri edini hranilci so na sluzenju vojaškega roka. Prav tako je na tem komiteju mogoče dobiti informacije glede evidence grobov, grobišč in spominskih obeležij.

Na kadrovske službi občine, ki ima tudi položaj upravnega organa, občani kot zasebniki navadno ne iščejo ničesar.

V prvo nadstropje hiše na Proletarski 1, kjer ima v okviru komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj svoje prostore tudi oddelek za kmetijstvo, pogostokrat prihajajo občani, ki se ukvarjajo z obdelovanjem zemlje, vzrejo živine ali katero drugo kmetijsko de-

javnostjo. Tu namreč dobijo odločbo o statutu kmeta, ki jo potrebujejo za gradnjo gospodarskega poslopja ali stanovanjske hiše, za nakup mehanizacije, pri dedovanju kmetije ali za prepis zemlje. Potem je tu mogoče dobiti še potrdila za uvoz kmetijske mehanizacije ali rezervnih delov, za prodajo na živilskem trgu, registracijo traktorja (zaradi oprostitve cestne takse) in za nabavo večjih količin goriva. Tu izdajajo tudi dovoljenja za prodajo mleka in mlečnih izdelkov, krčivno in melioracijsko dovoljenje ter dovoljenje za izkop gramoza in peska. Občan pa potrebuje soglasje oddelka za kmetijstvo tudi pri darilnih pogodbah in pri zamenjavi zemljišča.

Na oddelku za kmetijstvo nudijo občani tudi vsa pojasnila in nasvete glede naložb v kmetijstvu, hkrati pa je oddelk zadolžen za izdajo mnenja o naložbah s tega področja. Če namreč naložba ni v družbenem planu občine, potem občan na primer ne more dobiti soglasja za gradnjo gospodarskega poslopja. Mladi, ki se zanimajo za šolanje na kmetijskih šolah, dobijo tu vsa pojasnila, tudi glede štendijsa. Na oddelku za kmetijstvo priporočajo občanom, ki morajo na sodišču urejati zadeve glede dedovanja, da se najprej ogledajo pri njih in tako zvedo, kakšne dokumente morajo prinesiti na sodišče. Povemo naj še, da je na oddelku za kmetijstvo na voljo tudi register strojnih skupnosti, ki jih je v naši občini 18.

Na sekretariatu za občno upravo, proračun in skupne zadeve dobijo občani obrtna dovoljenja, delovno knjižico (tu tudi vanjo vpisujejo vse spremembe), registrirajo učne pogodbe in pogodbe med samostojnimi obrtniki in pri njih zaposlenimi delavci.

DARJA JUVAN

Iz občin ljubljanske regije

V kamniški ETI letos še zlasti občutijo pomanjkanje kozarcev za vlaganje, saj zaradi izredno dobre letine kumaric potrebujejo znatno večje količine kozarcev, dobavitelje le-teh pa terjajo izvozne obveznosti. Dejstvo je tudi, da se je zadnja leta močno povečala predelava vrtnin in sadja, medtem ko steklarne svojih zmogljivosti niso povečale v enakem obsegu. V ETI so pred leti že odkupovali rabljene kozarce za ponovno uporabo, vendar se je izkazalo, da imajo s tem več izgube, kot koristi, ker nimajo ustreznega stroja za pomivanje niti nimajo primerne prostora. Pred petimi leti so zbrali 100 tisoč kozarcev, dnevno pa jih potrebujejo do 150 tisoč. Zato so se v kamniški občini dogovorili o bolj organiziranem vračanju oziroma zbiranju steklene embalaže.

Dom za starejše občane Kolesija v občini Vič-Rudnik je zgrajen z denarjem II. samopispevka in bo v kratkem dobil prve stanovalce. Stoji ob Gradaščici in je na prometno povsem neobremenjenem območju. Do centra mesta je le slab kilometer, pa tudi vsi

drugi objekti so v neposredni bližini (avtobusna postaja 100 metrov, trgovina 300, kopalnice 50, gerontološka klinika 200 metrov itd.). Delo novega doma je zgrajen tako, da ima samske garsonjere z lastnim vzhodom in stopniščem. V domu je poleg redne ambulante tudi zobozdravstvena enota. Vse sobe imajo svoje sanitarije, več sob skupaj pa skupno kopalnico, čajno kuhinjo in dnevni prostor za gledanje televizije, branje itd. V domu so tudi knjižnica, bralnica in prostor za glasbo.

Vrhnika je v nedeljo 20. septembra sprejela 300 občanov iz pobratene italijanske občine Gonars. Snidenje z Vrhniki je bilo prisrčno, saj so prijatelji govorili v obeh jezikih in se vseeno sporazumevali. Na trgu pred Cankarjevim domom so goste pričakali domačini in bivši interniranci taborišča Gonars. Stari znanci so se iskali, objemali in stiskali roke.

Kamniško gospodarstvo ob polletju ni doseglo pričakovanih rezultatov niti v proizvodnji niti v rasti celotnega prihodka. Vrednost industrijske proizvodnje za poltretji

odstotek zaostaja za planirano, celotni prihodek pa je bil ob polletju le za 28 odstotkov višji kot v enakem obdobju lani, kar je ob upoštevanju inflacijskih gibanj le skromen porast. Hitra rast cen reprodukcijskega materiala in tudi drugi stroški so povzročili, da je bila rast dohodka še skromnejša. Velja pa omeniti, da se tudi število zaposlenih v gospodarstvu ni povečalo. K nespodbudnim poslovnim rezultatom je največ prispevala industrija, ki predstavlja tri četrtine vsega gospodarstva v občini.

Po zadnjih podatkih o gibanju zaposlenih v občini Ljubljana-Center ne moremo več govoriti o umirjanju zaposlovanja, temveč o zniževanju števila zaposlenih, in to predvsem v gospodarstvu. Decembra lani je bilo v gospodarstvu te občine zaposlenih 42.405 delavcev, sedaj jih je pa 41.975. V negospodarstvu pa se število zaposlenih veča, saj je bilo decembra 1980 zaposlenih 22.322 delavcev, sedaj pa jih je 22.722.

V gospodarstvu gre zniževanje predvsem na račun gradbeništva in preselitve nekaterih odzovov v druge občine, porast zaposlenih v negospodarstvu pa je predvsem posledica prerestitracije nekaterih institucij, ki so prej spadali v gospodarsko dejavnost, sedaj pa so uvrščeni v znanstveno-raziskovalno dejavnost.

C. P.